

Aan

Staatssecretaris

nota

Kamerbrief stand van zaken CMP1

TER BESLISSING

Datum

5 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/359573

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Beslistermijn

20-12-2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Momenteel werkt IenW aan het eerste Circulair Materialenplan (CMP1). De Kamer wordt periodiek geïnformeerd over de ontwikkeling van het CMP1. U heeft toegezegd de Kamer te informeren voordat het ontwerp-CMP in de inspraak wordt gebracht en daarmee openbaar wordt. In de voorliggende brief stellen wij de Kamer op de hoogte van de laatste stand van zaken, waaronder uw besluit om voor het CMP1 langer de tijd te nemen (zie ook bijlage 02) en dat het CMP dus later in de inspraak zal worden gebracht.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het versturen van bijgaande Kamerbrief over de stand van zaken in de uitwerking van het CMP1.

Kernpunten

De brief richt zich op de ontwikkelingen ten aanzien van de volgende zaken:

- Het milieueffectrapport (MER) dat geschreven wordt voor het CMP1 en op verschillende nieuwe onderdelen die randvoorwaarden geven waarbinnen vergunningverlening plaats kan vinden.
- Het eerder ophogen van de minimumstandaard zodat bedrijven met innovatieve technieken die leiden tot een hoogwaardige verwerking meer garantie hebben op aanvoer van de juiste materialen.
- De handreiking afvalpreventie, waarmee wordt gewerkt aan de mogelijkheden die er zijn om grondstoffengebruik en afvalpreventie mee te nemen bij vergunningverlening en toezicht en handhaving. Hiervoor wordt gewerkt aan een praktisch overzicht voor omgevingsdiensten waardoor zij hierover makkelijker in gesprek kunnen en afspraken kunnen maken met bedrijven.
- Het doorlichten van de juridische basis van het huidige Landelijk afvalbeheerplan als basis voor het CMP. Hier hebben we onderzoek gedaan naar ontbrekende schakels in de juridische doorwerking van het LAP naar andere relevante wetgeving, denk aan het Besluit activiteiten leefomgeving of (vanaf 2024) de Omgevingswet. De conclusie is dat deze juridische doorwerking nu geborgd is maar dat dit een onderwerp is dat blijvend aandacht vraagt.
- Daarnaast wordt gewerkt aan het versterken van de procedure als bevoegd gezag wil afwijken van het LAP3. Bestuursorganen moeten in het algemeen het CMP volgen, maar zij mogen in bijzondere gevallen, als zij

daar voldoende motivering voor hebben, afwijken van het CMP. Hier hebben we nu weinig zicht op en daarom wordt deze procedure verstevigd vastgelegd in de Wet milieubeheer. Dit betreft een verplichting in de Wm voor het bevoegde gezag tot het verstrekken van een afschrift aan de minister van IenW als het bevoegde gezag afwijkt van het CMP.

- Tevens schetst u het verdere proces waarbij het CMP1 in het najaar van 2024 in de inspraak zal worden gebracht en het MER aan de Commissie m.e.r wordt aangeboden. We blijven daarbij streven naar een zo snel mogelijke inwerkingtreding van het CMP1.

Krachtenveld

Over het algemeen is er veel steun voor de overgang van het LAP naar een CMP. Er zijn bij stakeholders hoge verwachtingen van het CMP1. Daarbij is er ook zorg dat het CMP1 nog niet vernieuwend genoeg zal zijn. Er zijn vragen bij stakeholders over onder meer het relatief beperkte aantal onderwerpen in de NRD, de gekozen ketenplannen en de reikwijdte van het CMP1 met focus op het afvalstoffenbeheer. Ook is er een roep tot het verduidelijken van de positionering van het CMP en het opnemen van doelen en het verduidelijken van (juridische) kaders.

In de Kamerbrief Stand van zaken uitwerking Circulair Materialenplan (CMP1)¹ die 23 februari jl. naar de Kamer is gestuurd heeft u de reactienota op de zienswijzen NRD gedeeld, waarin deze zorgen zijn geadresseerd. Daarnaast blijven we goed met stakeholders in gesprek.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Persoonsgegevens in de onderliggende nota betreffende de opzet van het CMP1.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Kamerbrief Stand van zaken uitwerking Circulair Materialenplan	Nieuwe stand van zaken kamerbrief over het CMP1
02	Onderliggende beslisnota's	Zie leeswijzer

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
16 oktober 2023	Verlenging LAP 3 en planning Circulair Materialenplan 1	Beslisnota betreffende de verlenging van het huidige Landelijk Afvalbeheerplan en aanpassing van de planning voor het CMP1

¹ [Kamerstuk 30872, nr. 284 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

Datum

5 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/15118

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

11 februari 2022	Opzet CMP1	Beslisnota over de gekozen uitwerkingsrichtingen voor het CMP1
---------------------	------------	--

Datum

5 december 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/15118

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie

Afval en Recycling

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Aan

Staatssecretaris

nota

Verlenging LAP 3 en planning Circulair Materialenplan 1

TER BESLISSING

Datum

16 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-293827

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir Duurzame Leefomg & Circ

Economie

Afval en Recycling

Beslistermijn

03-11-2023

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Het huidige Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) loopt eind 2023 af. Om voldoende tijd te hebben voor de ontwikkeling van het eerste Circulair Materialenplan (CMP1), heeft u eerder ingestemd met de verlenging van het LAP3 voor maximaal twee jaar (bijlage 2). Het besluit tot verlenging moet voor het aflopen van het LAP3 gepubliceerd worden.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

- bijgaand besluit tot verlenging van het LAP3 en dit te ondertekenen;
- inwerkingtreding van het CMP1 eind 2025.

Kernpunten

- Het LAP3 loopt op 27 december 2023 af en moet worden verlengd om te voorkomen dat er een juridisch hiaat ontstaat en niet wordt voldaan aan de Europese verplichting tot het hebben van een afvalbeheerplan. Na uw ondertekening zal het besluit in de Staatscourant worden gepubliceerd.
- Oorspronkelijk was het streven niet de volledige twee jaar van de verlenging te gebruiken, maar het CMP1 al op 1 januari 2025 in werking te laten treden. De ontwikkeling van het CMP1 is echter meer omvattend dan eerder ingeschat. Het blijkt meer inzet en tijd te kosten om invulling te geven aan de aangekondigde ambities en de stakeholderbetrokkenheid bij de ontwikkeling.
- Het bovenstaande maakt dat er nu een keuze gemaakt moet worden of we:
  - o langer de tijd te nemen en een voldragen en afgestemd CMP1 in werking laten treden; of
  - o vasthouden aan de eerdere streefdatum voor inwerkingtreding van 1 januari 2025, maar met een uitgekleed CMP1.
- Vasthouden aan 1 januari 2025 betekent feitelijk dat de uitwerking van verschillende voorname ambities niet meegenomen kan worden in het CMP1. Deze uitwerking zal dan pas op een later moment bij een eerste wijziging van het CMP vorm kunnen krijgen. Ook betekent dit dat sommige delen van het CMP1 niet goed afgestemd zullen zijn met stakeholders. In de onderstaande toelichting gaan we dieper in op de specifieke onderdelen.
- Bovenstaande leidt tot het advies om iets langer de tijd te nemen voor het CMP1 om invulling te kunnen geven aan de wens het LAP om te bouwen naar een plan dat recht doet aan de circulaire ambities en aan het belang van een goede stakeholderbetrokkenheid.

- Indien u instemt met dit advies, kunt u ook de Kamer hiervan op de hoogte brengen door middel van de stand van zaken brief voor het CMP die voor het eind van het jaar aan de Kamer zal worden gestuurd.

Krachtenveld

Er zijn bij stakeholders hoge verwachtingen van het CMP1. Dit komt onder andere naar voren in de ontvangen zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. in reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Centraal hierbij is de zorg dat het nieuwe CMP1 niet vernieuwend genoeg is en eigenlijk een afvalbeheerplan blijft. Er zijn vragen bij stakeholders over onder meer:

- Het beperkte aantal onderwerpen in de NRD, de gekozen ketenplannen en de reikwijdte van het CMP1 met focus op het afvalstoffenbeheer.
- De roep tot het verduidelijken van de positionering van het CMP en hieraan aangrenzend het opnemen van doelen en het verduidelijken van (juridische) kaders.

In de Kamerbrief Stand van zaken uitwerking Circulair Materialenplan (CMP1) die 23 februari jl. naar de Kamer is gestuurd (bijlage 3), deelt u en geeft u een korte reflectie op de reactienota op de zienswijzen NRD, waarin deze zorgen zijn geadresseerd. De zorgen om de ambities en de roep om verduidelijking blijven echter in gesprekken met stakeholders naar voren komen.

Toelichting

Op basis van de Wet milieubeheer stelt u iedere 6 jaar een Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) vast. Het LAP omvat het beleid voor afvalstoffenbeheer en is het kader voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op decentraal niveau. In de Kamerbrief van 25 januari 2021 is aangekondigd dat het huidige LAP3 wordt opgevolgd door een Circulair Materialenplan (CMP). Met het CMP1 beogen we het huidige LAP3 meer toe te snijden op de transitie naar de circulaire economie.

Het uitwerken van de verschillende complexe onderdelen van het CMP1 blijkt meer tijd en inzet te vragen. Dat komt naar voren bij:

- Het proces van het milieueffectrapport (MER): met het MER wordt in kaart gebracht wat de milieueffecten zijn van de verschillende beleidskeuzes. Het biedt daarmee de basis voor verdere beleidsontwikkeling op de nieuwe onderwerpen ten opzichte van LAP3, die juridisch bindend zullen zijn voor bevoegde gezagen. Het onderzoek voor het milieueffectrapport blijkt complexer, en heeft de onderzoekers meer tijd gekost, dan oorspronkelijk geraamd. De beleidsontwikkeling en een aantal andere processen die voortvloeien uit het MER, schuiven door deze vertraging op in de tijd.
- Stakeholderbetrokkenheid: het CMP1, net als het LAP3 nu, is een praktisch document dat goed moet aansluiten bij de praktijk voor de gebruikers. Om dit te waarborgen is betrokkenheid van en afstemming met relevante stakeholders voor alle bovengenoemde onderdelen essentieel. Nu het uitwerken over de hele linie meer tijd kost, betekent dit dat er nog niet altijd voldoende afstemming heeft kunnen plaatsvinden. Het is zeer wenselijk om het participatietraject te voltooien voordat het CMP1 in werking treedt.
- De tekstuele vertaalslag van de lineaire naar de circulaire economie voor het huidige beleid: het huidige LAP3 heeft een focus op het afvalstoffenbeheer en is nog veelal geënt op een lineaire economie. In het

Datum

16 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/293827

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

CMP1 wordt juist het perspectief van de circulaire economie leidend. Dat betekent dat ook alle huidige beleidsinformatie en toelichtende teksten herschreven moeten worden in de geest van de circulaire economie en de formats die daarbij passen.

- Digitalisering CMP1: bij het CMP1 hoort ook een website. De eisen aan de digitale informatieverstrekking, zoals bijvoorbeeld de digi-toegankelijkheid, zijn in de loop der jaren aangescherpt. Ook zal er een helpdesk worden ingeregeld.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Besluit tot verlenging LAP3	Te ondertekenen besluit voor verlenging van het huidige LAP3, voor publicatie in de Staatscourant.
02	INFO – Beslisnota uitwerking CMP1	Beslisnota uit februari 2022 t.a.v. uitwerking CMP en verlenging looptijd LAP3
03	INFO – Kamerbrief Stand van zaken uitwerking Circulair Materialenplan (CMP1)	Uw brief van 23 februari 2023 over de stand van zaken in de ontwikkeling van het CMP1

Datum

16 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/293827

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Duurzame Leefomg & Circ
Economie
Afval en Recycling

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

OPENBAAR

TER BESLISSING

Aan
Van

Staatssecretaris
DGMI/directie DLCE

nota

Uitwerking Circulair Materialenplan 1

Datum

11 februari 2022
17 januari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Opgesteld door

Persoonsgegevens

Beslistermijn

geen specifieke datum

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aanleiding

Op basis van de Wet milieubeheer stelt u iedere 6 jaar een Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) vast dat het kader is voor beleid en vergunningverlening, toezicht en handhaving op decentraal niveau. In de Kamerbrief van 25 januari 2021 is aangekondigd dat het LAP wordt opgevolgd door het eerste Circulair Materialenplan (CMP1). Met het CMP beogen we het huidige LAP (<https://lap3.nl/>) meer toe te snijden op de transitie naar de circulaire economie. Naast goed afvalbeheer zoals neergelegd in het LAP, willen we in het CMP 1) meer aandacht voor de hogere treden in de afval hiërarchie (preventie, hergebruik en recycling), 2) een stevigere juridische doorwerking zodat het CMP vaker juridisch bindend is bij vergunningverlening door bevoegd gezag en 3) meer ondersteunend zijn voor bedrijven die technieken ontwikkelen voor hoogwaardige verwerking van producten en materialen.

IenW is samen met Rijkswaterstaat (RWS) gestart om invulling te geven aan deze ambities uit de Kamerbrief van een jaar geleden. Het LAP is een zeer omvangrijk instrument voor het afvalbeheer in Nederland en het moderniseren van het LAP is dan ook een omvangrijk project. De verkennende fase is onder andere gebruikt ter gedachtenvorming over hoe de genoemde ambities verder vorm te geven, en om relevante stakeholders via een enquête en vervolgssessie te bevragen op hun huidige gebruik van het LAP, ervaren belemmeringen en verbeterpunten. Om nu vanuit deze basis de verdere uitwerking ter hand te kunnen nemen, wordt u via deze nota een aantal beslispunten voorgelegd. De punten in deze nota zijn beeldbepalend voor de verdere richting van uitwerking en bijbehorende planning van het CMP.

Inhoudelijke context

Hoewel het LAP in beginsel de hele keten omvat, ligt het zwaartepunt bij goed afvalbeheer aan het eind van de keten. Circulaire economie vereist echter meer dan goed afvalbeheer. Belangrijk is ook preventie van gebruik van grondstoffen en de ambitie om grondstoffen zo veel en lang mogelijk in de economie te houden. Dit vraagt om aandacht voor welke grondstoffen worden gebruikt en de manier waarop. Het CMP wordt één van de instrumenten om de transitie naar een CE te ondersteunen. Het zal de hele keten gaan beslaan en meer nadruk leggen op de 'voorkant van de keten'. Dit betekent echter niet dat het CMP geen betrekking meer heeft op afval. Een belangrijk doel bij het formuleren van het

CMP is juist het bijdragen aan een goede afstemming tussen het afvalbeleid en het grondstoffen- en productbeleid.

Met de bredere reikwijdte zal er dus zowel meer aandacht zijn voor het gebruik van grondstoffen en circulair ontwerp, als voor een hoogwaardige verwerking van afval en verdere uitfasering van storten en verbranden van afval. De transitie naar een CE sluit immers niet uit dat er afval ontstaat, maar vereist wel dat het ontstane afval met zo min mogelijk materiaalverlies en op een veilige manier in de keten gehouden kan worden. Een zo integraal mogelijk materialenbeleid en het CMP moet daar een wezenlijke bijdrage aan leveren. Net als het LAP zal het CMP een instrument zijn dat kaders biedt voor beleid en vergunningverlening, toezicht & handhaving op decentraal niveau.

Het CMP omvat veel meer onderwerpen dan in deze nota aan bod komen. De onderwerpen zoals die in deze nota zijn opgenomen, zijn echter de kernonderwerpen. Dat wil zeggen, de uitwerking van deze onderwerpen sluit rechtstreeks aan op de ambitie zoals neergelegd in de eerder aangehaalde Kamerbrief. Zij maken dat het CMP als instrument vernieuwend is ten opzichte van het huidige LAP3. Zonder het opnemen/uitwerken van deze onderwerpen zouden we ook kunnen spreken van een "gewone" opvolger, LAP4.

U heeft onlangs ook een beslisnota ontvangen over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) als onderdeel van de m.e.r.-procedure die ten behoeve van het CMP wordt uitgevoerd. In die nota is u reeds een aantal onderwerpen voorgelegd voor verdere uitwerking. Deze onderwerpen zijn daarom niet meegenomen in onderhavige nota. Het betreft de onderwerpen immobilisatie, zorgstoffen, in- en export van recyclingresidu en aanpassingen aan de minimumstandaard voor de verwerking van afval (het eerder ophogen, het onderscheid tussen hoogwaardige en laagwaardige recycling en aanpassingen van de minimumstandaard voor specifieke materiaalstromen). Met name de aanpassing van de minimumstandaard kan ook gezien worden als een kernonderwerp van het CMP. De uitwerking van de onderwerpen genoemd in de NRD zal parallel aan de verdere m.e.r.-procedure plaatsvinden

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met:

1. een gefaseerde aanpak voor de verdere uitwerking van het CMP
2. de verlenging van de looptijd van het huidige LAP3 met maximaal 2 jaar
3. het uitwerken van de volgende kernonderwerpen van het CMP in samenwerking met interne en externe stakeholders:
  - 3.1. het opnemen van een handreiking preventie in het CMP
  - 3.2. de uitwerking van een nieuwe blauwdruk per materiaalstroom voor de gehele keten (ketenplannen)
  - 3.3. het starten met de uitwerking van ketenplannen voor de volgende 6 materiaalstromen: beton, zonnepanelen, hout, kunstgras, papier en karton, en textiel.
  - 3.4. het uitwerken van de juridische verankering en doorwerking van het CMP in relevante wet- en regelgeving.

In het restant van deze nota treft u per beslispoint een toelichting.

Datum

11 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/directie DLCE

Toelichting

1. Gefaseerde aanpak uitwerking CMP

Omdat het CMP een veelomvattend instrument is en we de ontwikkeling van het CMP ook goed willen oppakken samen met de relevante stakeholders, is op dit moment de verwachting dat niet alle ambities verwezenlijkt in het beschikbare tijdsbestek kunnen worden in het eerste CMP. Wij stellen daarom voor te streven naar een CMP1 waarin in ieder geval de kernonderwerpen zijn opgenomen én waaraan een ontwikkelagenda is gekoppeld voor de verdere uitwerking van het CMP. Het CMP zal – net als het LAP dat was – voortdurend in ontwikkeling zijn en aangevuld worden waar nieuwe ontwikkelingen of beleid daar aanleiding toe geven. Dat vindt doorgaans 1 of 2 maal tijdens de looptijd van een LAP plaats. Elke 6 jaar is er sprake van een nieuwe plan. Dan verandert LAP2 in LAP3 en in dit geval, LAP3 in CMP1.

In de ontwikkelagenda zal worden aangegeven welke onderwerpen worden toegevoegd aan wijzigingen van het CMP1 en mogelijk opvolgers hiervan. Kortom, we zetten in op een gefaseerde aanpak voor de ontwikkeling van het CMP1 en indien nu te voorzien, de opvolgers. Op basis van de gemaakte keuzes die in deze nota voorliggen, kunnen we vervolgens een planning voor het vervolg opstellen.

Samenvattend:

- We vragen uw instemming voor een gefaseerde aanpak van het CMP1 en opvolgers.
- We informeren separaat over de beoogde opzet van het CMP, de bijbehorende onderwerpen met een aanpak voor de verdere uitwerking en bijbehorende planning.
- Op basis van deze opzet kan een definitieve keuze gemaakt worden over welke onderwerpen in het CMP1 worden opgenomen en welke onderwerpen op een later moment worden opgepakt. Deze onderwerpen worden beschreven in de bijbehorende ontwikkelagenda van het CMP.

2. Verlenging van het huidige LAP

Het huidige, derde Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) loopt eind 2023 af. De opvolger van het LAP3 moet op 27 december 2023 in werking treden. Vooruitlopend op de uitgebreide planning zoals hierboven genoemd, is het van belang te erkennen dat de huidige voorbereidingstijd om tot een ambitieus CMP1 te komen zeer beperkt is. Een belangrijk moment en juridisch vereiste stap in de voorbereiding, is het volledige door u geaccordeerde ontwerp CMP in consultatie te brengen. Ervaring met eerdere wijzigingen en opvolgers leert dat het in consultatie brengen en het verwerken ongeveer een jaar in beslag zal nemen.

Gelet op de consultatieperiode zou het ontwerp CMP dan uiterlijk begin 2023 gereed moeten zijn. Met het oog op de brede aard en de veelheid aan onderwerpen, het vernieuwende karakter van het CMP en de beoogde consultatie van stakeholders, zoals neergelegd bij beslispunt 1, is deze termijn zeer krap.

De mogelijkheid bestaat om het huidige LAP3 eenmalig met maximaal 2 jaar te verlengen. Het voorstel is om van deze juridische mogelijkheid gebruik te maken, zodat er meer ruimte wordt gecreëerd om te zorgen voor een goede uitwerking en

Datum

11 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/directie DLCE

afstemming van in ieder geval de kernonderwerpen (zie punt 3). We streven ernaar niet de maximale verlenging van 2 jaar te benutten, maar toe te werken naar een inwerkingtreding van het CMP1 op 1 januari 2025. Het maximum van 2 jaar geeft meer comfort bij onverwachte en onvoorziene uitloop. Een verlenging van het huidige LAP kan slechts eenmalig en het voorstel is dan ook om in dat geval te kiezen voor de maximale duur van 2 jaar.

Het risico bij geen verlenging is dat beoogde onderwerpen uit het CMP1 niet goed en volledig kunnen worden uitgewerkt en afgestemd met externe stakeholders en dat het CMP1 niet als vernieuwend wordt ervaren ten opzichte van het LAP3. Bij een formele verlenging van bijvoorbeeld 1 jaar is er geen mogelijkheid meer tot verder uitstel aangezien er wettelijk maar één mogelijkheid is tot verlenging.

Datum

11 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/directie DLCE

Samenvattend:

- We vragen uw instemming om de looptijd van het huidige LAP3 met 2 jaar te verlengen.
- Indien u instemt, zullen we de juridische stappen om tot deze verlenging te komen verder uitwerken en u daarover separaat informeren.
- Bovendien zullen we in de verdere planning, zoals aangegeven bij beslispunt 1, ernaar streven niet de volledige periode van uitstel te benutten, maar uitgaan van een inwerkingtreding van het CMP1 op 1 januari 2025.

3. Inhoudelijke uitwerking van onderdelen

Vooruitlopend op de verdere beoogde opzet en planning, brengen wij een aantal onderwerpen onder uw aandacht die essentieel zijn voor het CMP. Het opnemen van deze onderwerpen maakt dat we kunnen spreken van een Circulair Materialenplan in plaats van een Landelijk Afvalbeheerplan.

We vragen uw instemming om de verdere uitwerking van de onderstaande ontwerpen ter hand te nemen:

- het opnemen van een handreiking preventie in het CMP.
- de uitwerking van een nieuwe blauwdruk per materiaalstroom voor de gehele keten (ketenplannen) en de invulling van ketenplannen voor in ieder geval de stromen beton, hout, kunstgras, papier en karton, textiel en zonnepanelen.
- het uitwerken van de juridische verankering en doorwerking van het CMP in andere relevante wet- en regelgeving.

Uw akkoord maakt dat wij met de voorgestelde onderdelen voor het CMP naar buiten kunnen treden en samen met betrokken stakeholders zoals gemeenten, provincies, omgevingsdiensten en bedrijven de uitwerking kunnen oppakken.

3.1 Handreiking preventie in het CMP1

De focus van het LAP ligt op een goed afvalbeheer. Het CMP1 zal (meer) informatie gaan bevatten over grondstofgebruik en het voorkomen dat een materiaal of product afval wordt en zal meer handvatten bieden voor omgevingsdiensten om die kaders daadwerkelijk toe te passen bij vergunningverlening.

In de Kamerbrief is het sturen op preventie als een van de focuspunten voor het CMP aangegeven. Ook in de enquête onder stakeholders komt de preventie van afval, het beperken van grondstoffengebruik en het betrekken van producenten als belangrijk thema naar voren.

Bevoegde gezagen kunnen bedrijven al stimuleren om zuinig om te gaan met grondstoffen en afval te voorkomen, maar geven aan dat zij hiervoor de praktische handvatten missen. Voor energiebesparing is dit al gangbaar, maar voor grondstoffengebruik en afvalpreventie nog niet. Met het CMP1 willen we verkennen of we hier handvatten kunnen bieden via een handreiking voor vergunningverleners.

Beoogde onderdelen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Handvatten voor de beoordeling voor welke bedrijven voorschriften ten aanzien van goed grondstoffengebruik en afvalpreventie kunnen gelden.
- De benodigde informatie voor een omgevingsdienst om zich een goed beeld te vormen van acties die een bedrijf op dit vlak neemt of wil nemen.
- Richtlijnen voor de te nemen maatregelen door bedrijven.
- Handvatten voor een gesprek tussen bedrijven en bevoegde gezagen over de circulariteit van bedrijfsprocessen.

Een handreiking zal in afstemming met de decentrale overheden, omgevingsdiensten en het bedrijfsleven opgesteld worden. Ook voor deze handreiking geldt dat deze in ontwikkeling blijft na opname in het CMP1. Zo is het mogelijk om er op een later moment onderdelen aan toe te voegen, weg te halen of bij te stellen, in lijn met nieuwe ontwikkelingen. Ook de status van de handreiking is een onderdeel van de verdere uitwerking in de ontwikkelagenda. De intentie is om te starten met vrijblijvende handvatten in de handreiking; mocht het nodig en nuttig zijn, dan is het een optie te verkennen of een meer verplichtend karakter op zijn plaats is.

Samenvattend:

- Wij vragen uw instemming om de voorgestelde opzet van een handreiking preventie verder uit te werken.
- Wij zullen u te zijner tijd de definitieve opzet van de handreiking en de inhoudelijke uitwerking daarvan voorleggen.

3.2 en 3.3 De uitwerking van een nieuwe blauwdruk per materiaalstroom (ketenplannen) en uitwerking voor specifieke stromen

De ambitie om in het CMP de focus te verschuiven van het afvalbeheer naar de hele materiaalketen, komt wellicht het duidelijkst tot uiting in de ketenplannen per materiaalstroom.

Van sectorplan naar ketenplan

Het huidige LAP beschrijft in algemene zin dat in Nederland afval op een zo hoogwaardig mogelijke manier moet worden verwerkt. Als bijvoorbeeld afval gerecycled kan worden, dan is de bedoeling dat het niet wordt verbrand. In het huidige LAP3 is dit beleid voor specifieke afvalstromen (zoals textiel, banden, bodemassen of kwikhoudend afval) uitgewerkt in een zogenaamd **sectorplan**. Waar de sectorplannen in het LAP alleen gaan over de verwerking

Datum

11 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/directie DLCE

van de materiaalstroom en de import/export in de fase waarin de materiaalstroom de afvalstatus heeft, willen we in het CMP in plaats van een sectorplan voor afvalbeheer een **ketenplan** per stroom presenteren. De belangrijkste aanpassing is dat het ketenplan veel meer informatie gaat bevatten over een materiaalstroom, zodat de inhoudelijke reikwijdte van het plan wordt uitgebreid.

De beoogde nieuwe elementen zijn onder andere, niet uitputtend:

- Een bredere beschrijving van de materiaalstroom, van preventie tot en met de afvalfase. Nu is alleen tekst opgenomen over de afvalfase.
- Specifieke informatie, indien beschikbaar, bijvoorbeeld over circulair ontwerp, de aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen en kritieke grondstoffen.
- Het opnemen van bekende, afgestemde beleidsdoelen per materiaalstroom. Denk hierbij aan de doelen die zijn opgenomen in het beleidsprogramma textiel of bijvoorbeeld het betonakkoord.
- Uitbreiding van de minimumstandaard voor het verwerken van een materiaalstroom door het opnemen van informatie over hergebruik, scheiden en mengen van materiaalstromen en de kwaliteit van de uit afval geproduceerde secundaire grondstof.
- Een juridische beschrijving wanneer er bij een materiaalstroom sprake is van afval of niet.
- Actualisatie van de paragraaf over grensoverschrijdend transport naar aanleiding van de bevindingen uit de milieueffectrapportage en de lopende herziening van de EVOA.

Met de komst van het ketenplan voldoen we aan een grote informatiebehoefte bij stakeholders (met name omgevingsdiensten en bedrijven) om informatie over een materiaalstroom inzichtelijk bij elkaar te brengen en te ontsluiten. Bij de verdere uitwerking zullen we ook aandacht schenken aan onder andere de volgende vragen:

- Zijn de bovengenoemde punten voor stakeholders werkbaar onderdelen?
- Lenen alle huidige sectorplannen zich voor een transformatie naar een ketenplan? Wat is daarvoor nodig?
- Zijn de nieuwe onderdelen alleen informatief of is het mogelijk ze een meer verplichtend karakter te geven, zodat bijvoorbeeld omgevingsdiensten in de vergunningverlening voor bedrijven meer mogelijkheden hebben hierop te sturen?

Prioritering van ketenplannen

Als de opzet van de ketenplannen uitgekristalliseerd is, kunnen we starten met het vullen van de plannen voor diverse materiaalstromen. We stellen voor om te starten met materiaalstromen waar maatschappelijke en politieke aandacht voor is, stromen met een zekere omvang/ volume en waarbij we kunnen aansluiten bij reeds ingezette beleidsontwikkelingen. Dit leidt tot de volgende selectie van materiaalstromen:

- Beton
- Hout
- kunstgras
- Papier en karton
- Textiel
- Zonnepanelen

Datum

11 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/directie DLCE

Het streven is om bij de inwerkingtreding van het CMP1 in ieder geval voor deze bovengenoemde stromen een uitgewerkt ketenplan gereed te hebben.

In de verdere uitwerking van het CMP zullen we bepalen welke andere stromen zich lenen voor een uitgewerkt ketenplan en een planning opstellen die leidt tot opnemen in het CMP1 of actualisaties daarvan. We streven ernaar om zoveel mogelijk materiaalstromen in het CMP1 mee te nemen. Daarbij zullen we tevens bezien of alle materiaalstromen die nu in de huidige sectorplannen zijn opgenomen inhoudelijk beschouwd nog wel een apart ketenplan nodig hebben. Het is mogelijk dat een apart ketenplan voor een materiaalstroom niet meer nodig is, bijvoorbeeld omdat de materiaalstroom er vrijwel niet meer is (zoals ondergrondse tanks). Of informatie uit losse plannen kan nu samengevoegd worden in 1 ketenplan (denk hierbij aan diverse oliehoudende stromen). Ook is het een mogelijkheid dat er in de praktijk nieuwe materiaalstromen ontstaan die op termijn ook een apart ketenplan rechtvaardigen (bijvoorbeeld windmolens of isolatiemateriaal).

Samenvattend:

- Wij vragen uw instemming om de voorgestelde opzet van de nieuwe blauwdruk voor materiaalstromen (ketenplan) verder uit te werken.
- Wij vragen uw instemming om te starten met de uitwerking van ketenplannen voor beton, hout, kunstgras, papier en karton, textiel, zonnepanelen.
- Wij zullen u gaandeweg apart informeren over de beoogde definitieve opzet van de ketenplannen en de inhoudelijke uitwerking daarvan.

3.4 Het uitwerken van de juridische verankering en doorwerking van het CMP in relevante wet- en regelgeving

Juridische verankering

De verplichting om op nationaal niveau een afvalbeheerplan te hebben, vloeit voort uit de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra). Het huidige LAP is op nationaal niveau juridisch verankerd in de huidige Wet milieubeheer (Wm), maar is op zichzelf geen wetgeving. In de Wm is aangegeven dat bevoegd gezag en omgevingsdiensten, *rekening moet houden met het afvalbeheerplan*. Het plan is daarmee wel bindend, maar er is toch ruimte ervan af te wijken.

Er kunnen zich immers situaties voordoen waarin een afwijking, weloverwogen, noodzakelijk is. Denk aan een situatie waarin door onvoorziene ontwikkelingen een afvalstroom niet (meer) verwerkt kan worden zoals het LAP dat voorschrijft. In dat geval kunnen omgevingsdiensten van het LAP afwijken door het volgen van een afwijkingsprocedure die beschreven is in het LAP zelf. Op deze wijze is een zekere mate van flexibiliteit geborgd. Het is echter juridisch niet goed beschreven wie op welk moment een besluit neemt als er de wens bestaat om af te wijken van het LAP. Het is juridisch niet duidelijk wat de consequenties zijn voor betrokken organisaties als deze afwijkingsprocedure niet gevolgd wordt.

Voor het CMP1 hanteren we in beginsel dezelfde juridische constructie als voor het LAP nu: op wetsniveau verankeren we dat er rekening gehouden moet worden met het CMP. Aanvullend willen we graag met de introductie van het CMP1 de afwijkingsprocedure verankeren in de Wm en deze verduidelijken. We denken

Datum

11 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/directie DLCE

hierbij aan de introductie van een bindend advies door de Rijksoverheid en een betere beschrijving van de doorwerking van de afwijkingsprocedure. Het is immers niet de bedoeling dat te lichtvaardig van het CMP wordt afgeweken en zo een ongelijk speelveld ontstaat.

Juridische doorwerking CMP1

Naast het juridisch verankeren van de afwijkingsprocedure is in de verkennende fase gebleken dat er meer ontbrekende schakels zijn in de juridische doorwerking van het LAP. Bijvoorbeeld, wanneer een bepaling uit het LAP is bedoeld door te werken in de omgevingsvergunning, moet de betreffende vergunningverlener ook juridisch in staat zijn om de bijbehorende benodigde gegevens op te kunnen vragen bij de vergunningaanvrager. Dat is niet altijd goed geborgd.

Voor alle onderdelen die doorwerking hebben naar bijvoorbeeld vergunningverlening, maar ook verwijzingen naar andere wet- en regelgeving, is het essentieel dat de juridische doorwerking klopt. We streven naar duidelijkheid voor elke stakeholder wat de juridische rollen en verantwoordelijkheden zijn en wat de consequenties zijn van het niet voldoen aan deze verantwoordelijkheden. We nemen daarbij niet alleen het LAP/CMP en de Wm onder de loep, maar betrekken alle relevante wetgeving om te komen tot een juridisch kloppende doorwerking. U kunt hier denken aan bijvoorbeeld de Omgevingswet.

Samenvattend:

- We vragen uw instemming voor de verdere uitwerken van de juridische verankering en doorwerking van het CMP in relevante wet- en regelgeving.
- Wij zullen u bij instemming te zijner tijd separaat informeren over dit onderwerp met in ieder geval een volledige lijst aan omissies in de juridische doorwerking en voorstellen ter verbetering, inclusief een voorstel voor een nieuwe afwijkingsprocedure.

Maatschappelijk en politiek krachtenveld

Op dit moment is niet bekend hoe het maatschappelijke en politieke krachtenveld ten aanzien van de genoemde onderwerpen in deze nota er uit ziet. In het algemeen is er bijval voor de ontwikkeling van het CMP. Dat blijkt in ieder geval uit de reeds uitgevoerde stakeholdersenquête en informele gesprekken met betrokken organisaties. In de brief van 25 januari 2021 is aangekondigd dat de Kamer een stand van zaken brief ontvangt over de ontwikkeling van het CMP. We verwachten dat het maatschappelijke krachtenveld wel goed in kaart te brengen is bij de verdere, meer concrete uitwerking van de genoemde onderdelen. Inzicht in het politieke krachtenveld verkrijgen we met versturen van de stand van zakenbrief, naar verwachting voor de zomer van 2022.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

11 februari 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/28516

Uiterlijk bij

7 februari 2022

Bijlage(n)

0

Aan

Staatssecretaris

Van

DGMI/directie DLCE